

פרק תולדות

מה בפרשה: סיכום מתחמצת של פרשת השבוע

פרק השבוע - 'תולדות' מביאה לפנינו את סיפורם של התאומים יעקב ועשו. לידתם, תהילך התבגרותם והיחסים ביניהם.

התאומים

עשרים שנה חיכתה רבקה אמונה לפרי בטן, ולאחר שה' נутר לתפילהותיו הרבות של יצחק - הרטה. במשך ימי הרינה הרגישה בתופעה מוזרה: כעין מלחמה התחוללה ברחמה. מה שהפליא אותה ביותר הייתה העובדה שכאר עברה ליד פתח בית-המדרשה הרגישה כאילו העובר רוצה לצאת, וגם כשעברה במקומות של עובדה-זרה הרגישה בתנועה דומה. איזה מנ' יצור הוא זה? חשבה. היא הלכה לשם בן נח אשר רוח הקודש שרתה עליו ושאלת אותו לפרש הדבר. "ויאמר ה' לה (על ידי שם) שני גויים (עמיים) בבטבר ושני לאומיים (מלכיות) ממעיר יפרדו...". ואכן בתום ימי ההרין נולדו לה תאומים הראשונים יצא כלו שער ואדמוני ומיד אחריו יצא השני כשהוא אוחז בידיו את יעקב רגלו של אחיו, ולכן קראו לו יעקב. "ויגדלו הנערים, ויירעו עשו איש יודע צד איש שדה ויעקב איש תם יושב אוהלים". במשך שלוש שנים גדלו ביחד והסובבים אותם לא עמדו על ההבדלים בטבעם, אך בהגיעם לגיל שלוש עשרה פרש כל אחד מהם לדרך.

מכירת הבכורה

יום אחד חזר עשו רצוץ ועייף מן השדה, שם היה עסוק כל היום בצד חיים וועפות. בבית מצא את יעקב מבשל תבשיל של עדשים אדומות. "...הלויטני נאמן האדם הזה...". ביקש עשו מייעקב. יעקב בענה לבקשתו אך בתנאי שימכור לו את הבכורה. עשו היה שקווע בתאות העולם הזה ולכן - "ויבד עשו את הבכורה". הוא עורך לעצמו חישוב קר וקצר, ומשיב ליעקב: "הנה אנו כי הולך למות ולמה לי זה בכורה!". לאחר שעשו נשבע, לבקשת יעקב, כדי לתת תוקף לדבריו, נתן לו יעקב מן התבשיל.

יצחק בארץ פלשתים

"ויהי רעב בארץ" - מפתה הרעב נאלץ יצחק לנדוד עם משפחתו אל גדר שהיתה תחת ממשלתו של אבימלך מלך פלשתים, כשהוא מבורך על ידי הקב"ה.

ואכן, הברכה שרתה בمعنى ידיו ורכשו של יצחק הילך אDEL, שdototיו ובהמותיו נפוצו על פני מרחבים רבים. הדבר היה לצנינים בעינייהם של תושבי הארץ - "ויקנאו אותו פלשתים". אבימלך החליט לגרשו מארצו; "לך מעמנו כי עצמת ממנה מאד" - כל הגדולה והעושר בא לך מאיתנו ועל חשבוננו. יצחק נוטל את מקל הננדדים ומגיע עד באר-שבע.

מאז יצאתו של יצחק חלה הדדרות ברמת היובל של ארץ פלשתים ופריה. אך הבין אבימלך כי כל מה שהוא עד עתה היה בזכות יצחק וכך הגיע אליו כדי לפיסס אותו. השנים כרתו ברית שלום בינם.

הברכות

בתחילת הפרשה כבר נאמר כי "ויאהוב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהובהת את יעקב". יצחק הגיע לגיל זקנה ועיניו כהו עד שלא יכול לראות בהן כלל.

פרק תולדות

לפni מותו, ביקש יצחק לברך את בנו, עשו. הוא קורא אליו וمبקשו: "צא השדה וצדה לי ציד ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי .. בעבור תברך נפשי בטרם אמות".

רבקה, השומעת את דבריו יצחק, מצה על יעקב, בנה האהוב, לגשת אל הדיר ולקחת שם שמי גדי עיזים על מנת שתcin מהם מטעמים ליצחק אותם יגיש לפניו יעקב כדי שיברכו ابوו לפni מותו במקום אותו עשו.

בתחילה היסס יעקב, הן על אף שבאו כבר אין רואה אר על ידי מישוש יוכל בקלות לגנות כי אין זה עשו, ואז, במקום ברכה עלול הוא לקללו על מעשייו. רבקה דבכה בעמדתה וכדי להסיר את חששותיו היא מלביבה אותו בבגדי של עשו.

יעקב נכנס אל יצחק המופתע לנוכח המהירות בה חזר "עשו" מן השדה. למרות שבמישוש הכיר את בגדי עשו אמר יצחק: "הכול קול יעקב והידיים ידי עשו". לאחר שאכל מן המטעמים ברכ יצחק את יעקב: "ויתן לך האלוקים מTEL השמים ומשmini הארץ .. יעבדך עמים וישתחוו לך לאומות...".

רק יצא יעקב מחדרו של ابوו ואחיו עשו בא מן השדה. כשהכנס אל יצחק עם המטעמים נוכח לדעת כי אחיו בא לפניו ולקח את ברכותיו. הוא התלונן בפני ابوו על התנהגותו של יעקב וביקש שיברך אף אותו. אר יצחק סרב בטענו שייעקבלקח את כל הברכות. עשו הרבה בתחנונים: "הברכה אחת היא לך ابو, ברכני גם אני אבי...". יצחק נבעה לו אר מסיים את ברכתו: "ועלחרבר תחיה ואת אחיך (יעקב) תעבוד...".

יעקב יוצא לגנות

עשה רותח מכעס והוא זומם להרוג את יעקב ולירש את ابوו לאחר מותו. שוב קוראת רבקה ליעקב ומזהירה אותו מפני אחיו הרוצה לנוקם בו. היא מורה ליעקב לצאת ולברוח אל בית הוריה בחרן עד יעבור עם ישכר כעסו של עשו. מיצחק היא מבקשת שישלח את יעקב לבית הוריה כדי שיימצא לעצמו דיאוג מתאים להיות ונפשה מואסת בבנות המקום שבשביבתה.

יצחק מברך את יעקב לפni צאתו "וא-ל ש-ד-י יברך אותך ויפרך וירבר והיות לך היל עמים" ובזהzmanות זו הוא ממשיך את הברכות שניתנו לאברהם ابوו, הכלולות את הבטחת הארץ: "ויתן לך (ה') את ברכת אברהם .. לרשותך את ארץ מגוריך אשר נתן אלוקים לאברהם".

מקור: maale-adumim.com